

Wymagania edukacyjne z geografii – klasa II

Polska – położenie i terytorium	
Wymagania podstawowe (ocena dopuszczająca i dostateczna)	Wymagania ponadpodstawowe (ocena dobra i bardzo dobra)
<p>Po lekcjach tego działu uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówi i wskaże położenie Polski na świecie, • wskaże i odczyta położenie geograficzne skrajnych punktów terytorium Polski, • wymieni sąsiadów i wskaże granice z nimi, • wymieni konsekwencje położenia Polski w Europie, • wskaże na mapie swój region, swoje województwo i powiat (poda ich nazwy), • wyjaśni znaczenie terminów: terytorium państwa, granica, tranzyt, godło, republika, parlament. 	<p>Po lekcjach tego działu uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówi i wskaże położenie Polski w Europie, • obliczy w stopniach rozciągłość południkową i równoleżnikową terytorium Polski, • poda długość granic (z sąsiadami) i wykona diagram obrazujący granice, • omówi możliwości tranzytowe Polski (południkowe i równoleżnikowe), • wskaże na mapie i poda nazwy sąsiednich powiatów i województw.
Środowisko przyrodnicze Polski	
Wymagania podstawowe (ocena dopuszczająca i dostateczna)	Wymagania ponadpodstawowe (ocena dobra i bardzo dobra)
<p>Po lekcjach tego działu uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia nazwy er geologicznych (we właściwej kolejności), • lokalizuje w tabeli stratygraficznej orogenezy i zlodowacenia, • podaje nazwy jednostek tektonicznych Europy, • wskazuje surowce mineralne tworzące się w paleozoiku – zna genezę węgla kamiennego, • podaje nazwy zlodowaceń, • wyjaśnia genezę jezior rynnowych, wzgórz moreny czołowej, wydmy śródlądowych, • charakteryzuje rzeźbę młodoglacjalną i lokalizuje ją na mapie, • podaje podział genetyczny skał i ilustruje przykładami skał, • wskazuje miejsca występowania wybranych skał, • wskazuje na mapie i podaje nazwy najniższego i najwyższego punktu Polski, • wskazuje na mapie pasy rzeźby i podaje ich nazwy, 	<p>Po lekcjach tego działu uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poszczególnie ery geologiczne dzieli na okresy (zna obydwie podziały kenozoiku), • omawia transgresje i regresje wód morskich na tle tabeli stratygraficznej, • na mapie jednostek tektonicznych Europy lokalizuje Polskę, • wskazuje surowce mineralne, które powstały w mezozoiku i kenozoiku, • wskazuje zasięgi zlodowaceń, • wyjaśnia genezę ozów, kemów, jezior morenowych i lessów, • charakteryzuje rzeźbę staroglacjalną i lokalizuje ją na mapie, • rozpoznaje okazy skał występujących we własnym regionie, • omawia zastosowanie wskazanych skał, • oblicza wysokość względną i bezwzględną terytorium Polski, • krótko charakteryzuje wskazane pasy rzeźby, • dzieli pasy rzeźby na krainy geograficzne. • wykazuje wpływ czynników meteorologicznych i niemeteorologicznych na

<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśni znaczenie terminów: transgresja i regresja morza, orogeneza, kem, jezioro morenowe, pradolina, skała, minerał, pasowość rzeźby terenu, rzeźba młodoglacjalna i staroglacjalna • wymienia meteorologiczne i niemeteorologiczne czynniki klimatotwórcze dla Polski, • stosując rysunek, wyjaśnia genezę bryzy, • wymienia nazwy elementów klimatu Polski oraz główne cechy klimatu naszego kraju, • omówi (z uzasadnieniem) zróżnicowanie trwania okresu wegetacyjnego, • wymienia elementy sieci wodnej kraju, • lokalizuje Polskę w zlewiskach mórz europejskich, • wymienia genetyczne typy jezior oraz wody mineralne w Polsce, • podaje nazwy polskich gleb, dzieląc je na strefowe i astrefowe, • wskazuje największe obszary erozji gleb (z uzasadnieniem), • podaje nazwy polskich reliktyw, • wymienia typy polskich lasów i podaje typowe dla nich gatunki drzew, • wskazuje główne obszary występowania kwaśnych deszczy, • wyjaśnia znaczenie terminów: klimat przejściowy, cień opadowy, okres wegetacyjny, reżim rzeki, jeziorność, endemit, relikw, bór, grąd, łąka, pastwisko. 	<p>klimat Polski,</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosując rysunek, wyjaśnia genezę wiatru halnego, • przedstawi zróżnicowanie na terytorium Polski wskazanych elementów klimatu, • charakteryzuje cechy klimatu Polski, • uzasadnia przejściowość klimatu Polski, • wyjaśnia asymetrię dorzeczy polskich rzek, • wskazuje na mapie przykłady typów jezior, • omawia rozmieszczenie wód termalnych w Polsce, • przedstawia rozmieszczenie polskich gleb strefowych i astrefowych, • wskazuje największe obszary dewastacji gleb (z uzasadnieniem), • podaje nazwy polskich endemitów, • krótko charakteryzuje poszczególne typy lasów i określa ich lokalizację, • uzasadnia wrażliwość na szkodniki lasów monogatunkowych..
Ludność Polski	
Wymagania podstawowe (ocena dopuszczająca i dostateczna)	Wymagania ponadpodstawowe (ocena dobra i bardzo dobra)
<p>Po lekcjach tego działu uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje aktualną liczbę ludności Polski i swojego województwa (w przybliżeniu), • na podstawie wykresu liniowego omawia zmiany urodzeń i zgonów, • oblicza przyrost naturalny Polski i swojego województwa, • odczytuje z piramidy wieku i płci żądane informacje, • dzieli społeczeństwo na grupy wiekowe, • oblicza wskaźnik feminizmu, • przedstawia rozmieszczenie ludności na terytorium kraju, • przedstawia zmiany w strukturze zatrudnienia ludności Polski, 	<p>Po lekcjach tego działu uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówi zmiany liczby ludności po 1939 r. (z uzasadnieniem), • interpretuje (na podstawie wykresu) wahania przyrostu naturalnego, • oblicza wskaźnik przyrostu naturalnego Polski i swojego województwa, • interpretuje piramidę wieku i płci, • uzasadnia zmiany struktury wiekowej społeczeństwa, • oblicza wskaźnik maskulinizmu, • uzasadnia różnice rozmieszczenia ludności na terytorium kraju, • uzasadnia zmiany struktury zatrudnienia ludności Polski, • uzasadnia zróżnicowanie bezrobocia na terytorium Polski,

<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia zróżnicowanie bezrobocia na terytorium Polski, • wymienia metody walki z bezrobociem, • oblicza saldo migracji Polski, • omawia migracje wewnętrzne Polaków, • oblicza wskaźnik urbanizacji, • opisuje tworzenie się aglomeracji monocentrycznej – daje przykłady, • wyjaśnia znaczenie terminów: ruch naturalny, przyrost naturalny, piramida wieku i płci, współczynnik feminizacji i maskulinizacji, przeciętna długość życia. 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego zasiłek dla bezrobotnych nie jest formą walki z bezrobociem, • oblicza przyrost rzeczywisty Polski, • omawia migracje zewnętrzne Polaków, • opisuje tworzenie się aglomeracji policentrycznej – daje przykłady, • przedstawia problemy związane z urbanizacją, • wyjaśnia znaczenie terminów: gęstość zaludnienia, migracja, saldo migracji, repatriacja, Polonia, wskaźnik urbanizacji, aglomeracja monocentryczna i policentryczna.
Geografia gospodarcza Polski	
Wymagania podstawowe (ocena dopuszczająca i dostateczna)	Wymagania ponadpodstawowe (ocena dobra i bardzo dobra)
<p>Po lekcjach tego działu uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyrodnicze oraz pozaprzyrodnicze czynniki rozwoju rolnictwa, • wskazuje obszary korzystne do rozwoju rolnictwa, • wymienia formy użytkowania ziemi i omawia strukturę użytkowania ziemi w Polsce, • wyjaśnia wpływ polityki rolnej na rolnictwo, • przedstawia rozmieszczenie upraw pszenicy, ziemniaków, buraków cukrowych, warzyw i owoców, • omawia zróżnicowanie chowu bydła, świń, koni, owiec, • wyjaśnia znaczenie terminów: rolnictwo, czynniki rozwoju rolnictwa, gospodarka towarowa i naturalna, grunty orne, użytki rolne, chów, hodowla, pogłowie, • wydziela grupy surowców mineralnych, • wymienia i wskazuje obszary występowania surowców mineralnych w Polsce, • wymienia typy elektrowni, • omawia produkcję energii z surowców odnawialnych, • przedstawi rozwój polskiego przemysłu w XX i XXI w., • charakteryzuje rozwój przemysłu elektromaszynowego w Polsce, • wskazuje zmiany zachodzące współcześnie w polskim przemyśle, • wyjaśnia znaczenie terminów: przemysł, kopalnia odkrywkowa i głębinowa, odnawialne i nieodnawialne źródła energii, energia geotermalna, 	<p>Po lekcjach tego działu uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • interpretuje wskazane przyrodnicze oraz pozaprzyrodnicze czynniki rozwoju rolnictwa, • wskazuje krainy geograficzne o najlepszych warunkach rozwoju rolnictwa, • omawia strukturę wielkości i własności gospodarstw rolnych, • wyjaśnia wpływ członkostwa w UE na rolnictwo, • uzasadnia zróżnicowanie produkcji na terytorium Polski: pszenicy, ziemniaków, buraków cukrowych, warzyw i owoców, • uzasadnia zróżnicowanie pogłowie bydła, świń, koni, owiec, • przypisuje surowce mineralne do grup, • wymienia i wskazuje miejsca wydobywania surowców mineralnych w Polsce, • ilustruje przykładami lokalizację typów elektrowni, • omawia produkcję energii z surowców nieodnawialnych, • przedstawi rozwój przemysłu polskiego w XIX w., • charakteryzuje rozwój wskazanych gałęzi polskiego przemysłu przetwórczego, • uzasadnia współczesne zmiany polskiego przemysłu. • charakteryzuje ogólnie handel, oświatę, służbę zdrowia, • wykazuje wpływ usług na PKB, • omawia zróżnicowanie jakości sieci transportu lądowego, • charakteryzuje żeglugę morską i transport przemysłowy, • omawia walory przyrodnicze i antropogeniczne terenu turystycznego,

<p>stal, przemysł wysokich technologii, park technologiczny.</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia części składowe usług, • omawia rolę usług w gospodarce narodowej, • przedstawia zróżnicowanie gęstości sieci transportu lądowego, • charakteryzuje transport wodny śródlądowy i transport lotniczy, • wymienia rodzaje turystyki, • wskazuje najważniejsze regiony turystyczne Polski, • wskazuje w swoim (lub sąsiednim) województwie obiekt z Listy Światowego Dziedzictwa, • wyjaśnia degradację poszczególnych elementów środowiska przez wskazane gałęzie gospodarki narodowej, • wymienia prawne formy ochrony przyrody, podając ich przykłady, • wskazuje obszary chronione we własnym województwie, • wyjaśnia znaczenie terminów: usługi, PKB, import, eksport, komunikacja, transport, łączność, turystyka, infrastruktura turystyczna, walory krajobrazu, Lista Światowego Dziedzictwa UNESCO, park narodowy, rezerwat przyrody, park krajobrazowy, pomnik przyrody. 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje rozmieszczenie wszystkich (13) obiektów polskich z Listy Światowego Dziedzictwa, • charakteryzuje wybrane obiekty z Listy Światowego Dziedzictwa, • wykazuje wpływ działalności człowieka na środowisko, • wyjaśni zasadę zrównoważonego rozwoju, • wskazuje i podaje nazwy parków narodowych, • przedstawia rozmieszczenie parków narodowych w pasach krajobrazowych
Regiony geograficzne Polski	
Wymagania podstawowe (ocena dopuszczająca i dostateczna)	Wymagania ponadpodstawowe (ocena dobra i bardzo dobra)
<p>Po lekcjach tego działu uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje regiony na mapie fizycznej i administracyjnej Polski, • wskazuje dominujące cechy środowiska wskazanego regionu geograficznego, • wskazuje dominujące cechy gospodarki wskazanego regionu geograficznego, • wskazuje turystyczne walory przyrodnicze regionu geograficznego, charakteryzuje wybrane walory, • wyjaśnia znaczenie terminów: połoniny, płaszczowiny, góry zrębowe, restrukturyzacja, gołoborze, wąwóz, szum (szypot), kuesta, wciós, monoklina, stepowienie, arboretum, bród, kępa, klif, wydma ruchoma. 	<p>Po lekcjach tego działu uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje we wskazanych regionach geograficznych określone elementy środowiska (budowa geologiczna), • określi dominantę środowiska wskazanego regionu geograficznego, • charakteryzuje działalność gospodarczą człowieka we wskazanym regionie geograficznym, • określa dominantę gospodarczą wskazanego regionu geograficznego, • wskazuje kulturowe walory turystyczne regionu geograficznego, charakteryzuje wybrane walory, • porównuje regiony geograficzne ze sobą (zarówno środowisko, jak i gospodarkę).